

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Ministry of Education and Science of Ukraine
Department of Education and Science of Zaporizhzhia Regional State Administration
Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy" of
Zaporizhzhia Regional Council

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У
МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР»
Том 2

BOOK OF ABSTRACTS

of the II International scientific and practical conference of students and young researchers
“EDUCATIONAL, CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S
INTEGRATION
INTO THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND INNOVATIVE SPACE”
Vol. 2

13-14 травня 2021 року
May 13-14, 2021

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 10 від 24 червня 2021 року)*

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, ректор Хортицької національної академії;

О. Л. Позднякова, кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор Хортицької національної академії;

Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, доцент, проректор з наукової роботи Хортицької національної академії;

В. В. Маврін, кандидат педагогічних наук, завідувач науково-методичного відділу;

М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, методист науково-методичного відділу;

О. М. Галієва, кандидат психологічних наук, методист науково-методичного відділу;

О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, методист науково-методичного відділу;

Л. В. Курінна, кандидат педагогічних наук, методист науково-методичного відділу.

О 72 **Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір** : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 13-14 травня 2021 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2021. Т.2. 280 с.

Educational, Cultural and Artistic Practices in the Context of Ukraine's Integration into the International Scientific and Innovative Space : Book of Abstracts of the II International scientific and practical conference of students and young researchers (Zaporizhzhia, May 13-14, 2021) / General editor V. Nechiporenko. Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2021. Vol. 2. 280 p.

ISBN 978-966-8157-96-7

Збірник містить тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір», приуроченої до Дня науки в Україні та організованої науково-педагогічним колективом Хортицької національної академії у співпраці з українськими і зарубіжними партнерами. Опубліковані тези доповідей розкривають специфіку й інноваційний досвід розв'язання актуальних проблем освітніх і культурно-мистецьких практик у глобальному громадянському суспільстві з урахуванням наукових досліджень і практичної діяльності у галузях початкової освіти, корекційної педагогіки, спеціальної психології, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та соціальної педагогіки, сучасних тенденцій розвитку мистецтва, дизайну, соціально-гуманітарних наук, менеджменту та туризму.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

УДК [37+7](477):001.83

ISBN 978-966-8157-96-7

© Автори тез, 2021

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2021

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 5

РОЗВИТОК ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Агакішієва Світлана Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІДЛІТКІВ.....	9
Великжаніна Дар'я Василівна СТОРИТЕЛІНГ В СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	10
Вішталенко Валерія Сергіївна ОДИНОКІ МАТЕРІ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ.....	12
Гордієнко Наталія Миколаївна ОСВІТНІ РЕСУРСИ РОЗВИТКУ ЦІННІСНО-НОРМАТИВНОЇ ГОТОВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ДО СУСПІЛЬНО ЗНАЧУЩОЇ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ.....	14
Зінченко Ярослава Владиславівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ВІДПОВІДАЛЬНОГО МАТЕРИНСТВА.....	15
Клопота Ольга Анатоліївна ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	18
Кудря Анастасія Ігорівна НОВІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	20
Курінна Людмила Володимирівна ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	21
Кутрань Оксана Ігорівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	23
Левченко Владислава Сергіївна ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФІЛАКТИКИ ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ ПІДЛІТКІВ.....	25
Маврін Віталій Володимирович КОНЦЕПТ ОСОБИСТОСТІ ЯК ТВОРЦЯ ТА ПРОЕКТУВАЛЬНИКА ВЛАСНОГО ЖИТТЯ У НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ ЄРМАКОВА ІВАНА ГНАТОВИЧА.....	27
Малько Анастасія Русланівна ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА.....	29
Моренко Ольга Миколаївна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	31
Мосаєв Юрій Володимирович ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ.....	33
Павленко Анатолій Іванович УКРАЇНСЬКІ АГІОГРАФІЧНІ ТЕКСТИ ЯК НАУКОВЕ ДЖЕРЕЛО ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ.....	34
Панченко Вікторія Георгіївна АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ООП.....	36
Пасько Катерина ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ ПІДЛІТКІВ.....	37
Поліщук Любов Миколаївна ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ, ЩО Є ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	40
Радзівєвська Любов СОЦІАЛЬНА ЗНАЧУЩІСТЬ ПРОФІЛАКТИКИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ.....	41
Редченко Дар'я Сергіївна АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ.....	42
Рябініна Марина Анатоліївна ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ МАНІПУЛЯТИВНИХ ПРИЙОМІВ У МІЖОСОБИСТІСНОМУ СПІЛКУВАННІ УЧНІВ ШКІЛ.....	44
Сазонов Данило Олексійович ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	46

Спаська Діана Олександрівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА КОРЕКЦІЯ БУЛІНГОВОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	48
Сташук Ольга Олександрівна ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКІ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ.....	49
Тубальцева Альона Дмитрівна МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АНАЛІЗ СУТНОСТІ ТА ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ЕМПАТІЯ».....	51
Урозалиева Асаль Азамалиєвна ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....	52
Устименко Оксана ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ГОТОВНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО СУПРОВОДУ РОДИН ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІІ І ПРАКТИЦІ.....	54
Червоненко Катерина Сергіївна ПРОФІЛАКТИКА ДЕЛІНКВЕНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	55
РОЗДІЛ 6	
ВІТЧИЗНЯНІ І ЗАРУБІЖНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ	
Андріяш Софія Євгенівна, Бєлявцева Вікторія Олександрівна АРТБУК ЯК НІШЕВИЙ СЕГМЕНТ КНИЖКОВИХ ВИДАНЬ.....	57
Антонюк Кароліна Антонівна МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТНОЇ РОЗРОБКИ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ НАПРЯМУ «ART».....	58
Аристархова Анастасія Вікторівна ПРОЄКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО БЛАГОУСТРОЮ ТА ОЗЕЛЕНЕННЯ ЗОНИ ВІДПОЧИНКУ ЗА АДРЕСОЮ: ВУЛ. НАУКОВЕ МІСТЕЧКО, 59, М. ЗАПОРІЖЖЯ.....	60
Аркуша Анна ВІТЧИЗНЯНІ ТА МІЖНАРОДНІ ОБ'ЄДНАННЯ ПЕРУКАРІВ: ВНЕСОК У РОЗВИТОК ДИЗАЙНУ.....	61
Бойченко Катерина Романівна ПРОЄКТ СТВОРЕННЯ ЗОНИ ВІДПОЧИНКУ НА ТЕРИТОРІЇ ПЛОДОВОГО САДУ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ.....	63
Борисова Світлана Володимирівна ПРОЄКТУВАННЯ ІНФОГРАФІЧНИХ ЗОБРАЖЕНЬ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ГРАФІЧНИХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	65
Василенко Яна Валеріївна СИМВОЛІЗМ ОБРАЗА КОНЯ – КЕЛПІ, ЙОГО ОБРАЗОТВОРЧЕ ТРАКТУВАННЯ У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ.....	68
Виноградова Марія Костянтинівна СПЕЦИФІКА ПОБУДОВИ ВІЗУАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ У СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	70
Голубнича Ганна Вікторівна РЕДУКЦІЯ ГРАФІЧНОЇ НАДСКЛАДНОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФОГРАФІКИ ОСТАННІХ РОКІВ ДЛЯ СПРОЩЕННЯ ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛУ.....	71
Давидова Світлана Вікторівна МИСТЕЦТВО STREET ART ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА.....	74
Дерев'янку Н. П. ВИРОЩУВАННЯ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ.....	76
Ільїна Ірина Олексіївна, Пидан Світлана Євгенівна ВИТОКИ ТА ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ХІПСТЕРСЬКОГО СТИЛЮ У ПОЛІГРАФІЧНИХ ВИДАННЯХ.....	78
Кашуба Владислав Геннадійович УКРАЇНСЬКИЙ ЦИРК ДОБИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ: ЗОВНІШНІ ЧИННИКИ КРИЗИ.....	79
Костюк Ольга Петрівна РЕАЛІЗАЦІЯ STEAM-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИЦІ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ.....	81
Кругляк Каріна Сергіївна КОНЦЕПЦІЯ ІЛЮСТРАТИВНОГО РЯДУ ДО ПОЕМИ-МІСТЕРІЇ В. СЕВЕРЕНЮКА «ДУХ».....	83
Матвієнко Світлана Іванівна КОЛАЖ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ.....	85
Мисник Анастасія В'ячеславівна, Козиряцька Злата Юріївна КНИЖКОВА ГРАВЮРА ЯК ГРАФІЧНО-СТИЛІСТИЧНИЙ ДИЗАЙН ВИДАННЯ.....	88
Набокова Юлія Анатоліївна НОВАТОРСЬКІ ЕЛЕМЕНТИ У ВІЗУАЛЬНІЙ МОВІ ПРОЄКТІВ ТВОЧОЇ МАЙСТЕРНІ «АГРАФКА» ТА ПОЛІНИ ДОРОШЕНКО.....	89

Нестерова Анастасія Євгенівна АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДІ.....	93
Нестерук М. РОЗВИТОК МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПОЛЬШІ.....	95
Ніколаєва Яніна Олександрівна ПРОЄКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО БЛАГОУСТРОЮ ТА ОЗЕЛЕНЕННЯ ЛІТНЬОГО МАЙДАНЧИКУ НА ТЕРИТОРІЇ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ЗА АДРЕСОЮ: ВУЛ. НАУКОВЕ МІСТЕЧКО 59, М. ЗАПОРІЖЖЯ.....	96
Носкова Ганна Олексіївна ТРЕНДИ АНІМАЦІЇ ПРИ СТВОРЕННІ ВЕБ-САЙТУ.....	97
Олендарьова Вікторія Вікторівна ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРИ СТВОРЕННІ АЙДЕНТИКИ.....	99
Осадча Олександра Анатоліївна ДО ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОБРАЗІВ В ТВОРЧОСТІ ХУДОЖНИКІВ УЖГОРОДУ В ПІЗНЬОРАДЯНСЬКИЙ ПЕРІОД.....	100
Петренко Ангеліна Миколаївна ПРОЄКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО БЛАГОУСТРОЮ ТА ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИБУДИНКОВОЇ ТЕРИТОРІЇ ЗА АДРЕСОЮ ПР. СОБОРНИЙ, 212, М. ЗАПОРІЖЖЯ.....	103
Пономаренко Єлизавета Юріївна РОЗВИТОК АСОЦІАТИВНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПРИ СТВОРЕННІ ІЛЮСТРАЦІЙ.....	105
Продан Ірина Володимирівна РОЛЬ СЕМАНТИКИ У ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ.....	107
Прокопенко Наталія Володимирівна ПРОЄКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СТВОРЕННЯ ІСПАНСЬКОГО САДУ НА ТЕРИТОРІЇ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ.....	109
Савка Максим Іванович, Панькіна Дар'я Євгенівна ВИТОКИ FLUENT DESIGN.....	111
Солом'яна Анастасія Сергіївна ВИКОРИСТАННЯ FLAT DESIGN ПРИ РОЗРОБЦІ ІНТЕРФЕЙСУ.....	113
Турик Наталя Олександрівна ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНА МОВА ВИШИВКИ РІЗНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	114
Хоменко Наталія 3D- ОБ'ЄКТИ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ І ПРОЄКТУВАННІ.....	116
Хорошков Леонід Михайлович ПРИНЦИПИ БЛАГОУСТРОЮ ТА ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....	119
Циганок Анастасія Романівна МАЛЬОВНИЧИЙ СВІТ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ У РОБОТІ З ДІТЬМИ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ.....	121
Чжан Ся ТВОРЧІСТЬ ЦЗЕНА ФАНДЖІ.....	122
Чуйкіна Людмила Анатоліївна ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАРОДНОГО УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	123
Шауліс К. К. ХУДОЖНІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ОБРАЗУ ПРИРОДИ У ЯПОНСЬКІЙ ГРАФІЦІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТ.: ЗМІНИ МИСТЕЦЬКИХ ПАРАДИГМ.....	126
Шевченко Єва Дмитрівна АВТОПОРТРЕТ ЯК ІНСТРУМЕНТ МИСТЕЦЬКОЇ РЕФЛЕКСІЇ В СУЧАСНІЙ ФОТОГРАФІЇ (на прикладі фотографій В. Бубелітте).....	127
Шлемко Наталія Василівна МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ.....	129

РОЗДІЛ 7

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Анісімова Тетяна Сергіївна ТЕХНОЛОГІЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ.....	131
Бобро Лілія Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙНИХ ПРОЯВІВ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	133

Bulgakova Diana Sergiivna "FALSE FRIENDS" IN MEDICAL ENGLISH AND CURRENT TRENDS IN COMBATING THEM.....	135
Vatsadze Ekaterine SOCIAL AND EMOTIONAL LEARNING IN THE CLASSROOM.....	136
Вовк Вікторія МИСТЕЦТВО ПЕРЕКОНУВАТИ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ ФАХІВЦЯ ЛОГОПЕДИЧНОЇ СФЕРИ.....	138
Голя Галина Миколаївна ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ КУЛЬТУРИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА».....	141
Демченко Катерина Андріївна СТАНОВЛЕННЯ ІДЕЇ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В ІСТОРИКО-ПРАВОВІЙ ТА ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ УКРАЇНИ (к. ХІХ-ХХ ст.).....	143
Домбровська Поліна Олексіївна ВПЛИВ СТИЛІВ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЕМОЦІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ УЧНІВСЬКОГО КОЛЕКТИВУ.....	145
Жужа Лілія Олександрівна АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ.....	147
Замураєва Анастасія Олександрівна ЕМОЦІЙНО-ЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	149
Коваленко Лілія Володимирівна, Садовніков Олег Костянтинівич СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА АНКЕТУВАННЯ В ДОСЛІДЖЕННІ ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ.....	150
Korneliuk Bohdan TEACHING ESP FOR STUDENTS MAJORING IN HELPING PROFESSIONS: THE CASE OF KHORTYTSIA NATIONAL ACADEMY.....	152
Kukhianidze Nino SIGNIFICANCE OF PEACE EDUCATION FOR POST-CONFLICT SETTINGS.....	153
Литвак Ольга Анатоліївна ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ПЕРЕВЕРНУТОГО КЛАСУ» ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ.....	155
Лиходід Віктор Вікторович ДИСЦИПЛІНА «ОСНОВИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ» ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК SOFT SKILLS У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	157
Мазурик Наталія Юріївна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ.....	159
Мешко Єлизавета Сергіївна, Прозоровська Анастасія Євгенівна ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ Г. СКОВОРОДИ ТА С. РУСОВОЇ: ПОРІВНЯЛЬНІ ПАРАЛЕЛІ.....	161
Набок Ольга Русланівна ГРОМАДЯНСЬКЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ЛІТЕРАТУРНОЇ КАЗКИ.....	163
Орел Мирослава Ярославівна СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	164
Павлова Любов РОЛЬ ІМПРОВІЗАЦІЇ ПІД ЧАС ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ.....	166
Petrenko Oksana Vasyilvna PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF FORMING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE DOCTORS.....	168
Расповов Євгеній Іванович ІМОРТАЛІЗМ ЯК ПРЕДМЕТ АНТРОПОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ.....	169
Ратнікова Анастасія Олександрівна, Рог Ольга Володимирівна ІДЕЯ «СРОДНОСТІ» ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ФІЛОСОФСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ Г. СКОВОРОДИ.....	172
Ребуха Лілія Зіновіївна, Ковальчук Вікторія Володимирівна ЗНАЧИМІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УПРАВЛІНЦІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....	174
Рябоконе Лариса Михайлівна ВПЛИВ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ НА ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ СОЦІУМОМ.....	176
Семенчук Аліна Іванівна РОЛЬ ДОРΟΣЛОГО У ПРОЦЕСІ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	178
Sokolovska I. A., Zarytska V. V., Grishina T. A., Kovtun R. A., Bulanov V. A. PROCEDURE FOR APPLICATION OF REMOTE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES BY UNIVERSITY TEACHERS.....	180

Stepanyuga Elizaveta Alexandrovna GENESIS OF THE DEVELOPMENT OF THE TERM CERVICITIS.....	182
Стрелков Владислав Володимирович ОСОБЛИВОСТІ ДЕЛЕГІТИМАЦІЇ ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ ВЛАДИ В ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ.....	183
Сухина Ольга Олегівна СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ ГАЛУЗІ МАСАЖУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	185
Уличний Андрій Борисович ОСНОВНІ ЦІЛІ МУЗИЧНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ У ПЛОЩИНІ МУЗИЧНО-ТВОРЧОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	187
Umirxujayeva Sumayyo TA'LIM TARBIYA NAZARIYASI VA METODIKASI (BOSHLANG'ICH TA'LIM) YO'NALISHI MAGISTRI.....	189
Цимбал Світлана Володимирівна ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАНЬ ІНШОМОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНШОМОВНОГО МИСЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	192
Швець Дарія Віталіївна ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ.....	194
Шеховцова Дар'я Денисівна КОМУНІКАТИВНІ ВИМОГИ ДО МОВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПЕДАГОГА.....	195
Шмелёва Виктория Витальевна ВЛИЯНИЕ СТИЛЯ СЕМЕЙНОГО ВОСПИТАНИЯ НА САМООЦЕНКУ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНИКА.....	197
Шовкова Оксана Дмитрівна МЕТАКОГНІТИВНИЙ МОНІТОРИНГ ТА НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЗВО.....	199
Штагер Вікторія Олегівна ВИВЧЕННЯ СУЧАСНОГО ДОСВІДУ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ У НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ.....	200
Ян Мен'ї КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	202
Ястребова Валентина Яківна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ТРЕНІНГІВ.....	204
РОЗДІЛ 8	
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТУРИЗМУ	
Бабко Наталя Миколаївна ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ЯК ОСНОВА РОЗРОБКИ БРЕНДУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	206
Васильєва Юлія Віталіївна МЕРЧАНДАЙЗИНГ ЯК НАПРЯМОК СТИМУЛЮВАННЯ ЗБУТУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИХ ПОСЛУГ.....	208
Васильюк Валентина Володимирівна ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ У ГОРОХІВСЬКОМУ РЕГІОНІ ВОЛИНИ.....	210
Гапоненко Яна Анатоліївна ВПЛИВ ІНФРАСТРУКТУРИ НА РОЗВИТОК ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	211
Horiunova Kateryna HOSPITALITY INDUSTRY 2021: CURRENT TRENDS AND ASPECTS.....	212
Гончаренко О. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ НА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	214
Данько Руслана Сергіївна ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ В'ЇЗНОГО ТА ВИЇЗНОГО ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ.....	216
Демірська Аліна Петрівна КОНЦЕПЦІЇ ВІДПОЧИНКУ ТУРИСТИЧНОГО ОПЕРАТОРА TUI ТА ЇХ ІННОВАЦІЙНІСТЬ.....	217
Дем'яненко Анастасія Олександрівна РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ В'ЄТНАМУ.....	220
Друзь Валерій Андрійович ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВЕЛОТУРИЗМУ В МІСТІ БЕРДЯНСЬК.....	222
Дурманова Наталія Сергіївна ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ СІВЕРЩИНИ.....	225
Захарова Світлана Геннадіївна ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ В ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	227
Зубехіна Тетяна Василівна ПРИРОДНІ ЧУДЕСА УКРАЇНИ У РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ.....	229

Камушков Олександр Сергійович ЕМОЦІЙНА СКЛАДОВА В БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	230
Качмар Олександра ОХОРОНА ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	231
Кисіль Катерина Андріївна ЕФЕКТИВНІСТЬ CRM СИСТЕМ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	234
Кізима Марія Іванівна РОЗВИТОК МАЛИХ ТУРИСТИЧНИХ ДИСТИНАЦІЙ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ: КУРОРТ КИРИЛІВКА.....	236
Коваленко Тетяна Валеріївна ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОМПЛЕКСНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ НА ПРИКЛАДІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	238
Кошкіна Анастасія Павлівна, Каїль Олексій Олександрович СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИЗМУ У ЗАПОРІЗЬКОМУ РЕГІОНІ: СУЧАСНІ СТРУКТУРА ТА ПРОГРАМНІ ЗАВДАННЯ.....	240
Куредя Ніна Миколаївна, Фролов Віталій Максимович ПРОПОЗИЦІЇ КУРОТІВ БОЛГАРІЇ НА РИНКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ.....	242
Куредя Ніна Миколаївна, Ісмаїлова Ельнара Фаїг кизи АНАЛІЗ СУЧАСНОЇ ДИНАМІКИ В'ЇЗНОГО ТА ВИЇЗНОГО ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	245
Kuś F., Sikorska K., Słowik M., Zabek D. METHOD OF LEARNING HOW TO START PRIVATE BUSINESS.....	247
Лісовець Діана Сергіївна ВПЛИВ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ.....	248
Ломова Яна Володимирівна ЕКОТУРИЗМ-ГЛОБАЛЬНИЙ ТРЕНД.....	250
Марченко Яна Андріївна ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ГАЛУЗЗЮ.....	252
М'ясоїд Галина Іванівна МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЙНІ БАР'ЄРИ В МІЖНАРОДНОМУ ТУРИЗМІ ТА ГОТЕЛЬНОМУ ОБСУГОВУВАННІ.....	253
Насилівська Ірина Володимирівна ІМІДЖ СУЧАСНОГО КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	254
Полтавченко Віталій Іванович СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	256
Прочан Анна Олександрівна ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	258
Сербіненко Наталія Вікторівна, Головань Ольга Олексіївна ГЛОКАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ.....	259
Сербіненко Наталія Вікторівна, Олійник Олександр Миколайович СУЧАСНИЙ МАРКЕТИНГ: ТРЕНДИ РОЗВИТКУ.....	260
Сидоренко Ірина Олексіївна РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У СФЕРІ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	262
Скиба Юлія Сергіївна СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЛИЖНИХ КОМПЛЕКСІВ НА ПРИКЛАДІ КУРОРТІВ БУКОВЕЛЬ І ПЛАЙ.....	264
Хілїнський Сергій Олександрович МЕНТАЛЬНИЙ ВЕЛНЕС – ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ.....	266
Філонцева Оксана Віталіївна ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	268
Шашкова Анна Артемівна ФАКТОРИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ЯКІ НЕГАТИВНО ВПЛИВАЮТЬ НА ТУРИСТИЧНУ ІНДУСТРІЮ: АНАЛІЗ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ.....	270
Warchol P. PROSPECTIVE LINES OF TOURISM DEVELOPMENT.....	272
Яковлева-Мельник Наталія Георгіївна МАРКЕТИНГОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	274
Ярка Карина Олександрівна, Зиза Анна Степанівна КАДРОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА У ПЕРІОД РИНКОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	275

6. Капська А.Й. Деякі аспекти професійної підготовки соціальних педагогів і соціальних працівників. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка. Серія: Педагогічні науки.* 2010. № 15. С. 12–16.

7. Соціальна робота в Україні : [навч. посіб.] / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Харченко та ін. ; [за заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової]. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.

8. Підготовка учнів до професійного навчання і праці (психолого-педагогічні основи) : навч. посіб. / під ред. Г.О. Балла, П.С. Перепелиці, В.В. Рибалки. Київ : Наукова думка, 2000. 188 с.

9. Поліщук В.А. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід : посібник. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2003. С. 139-142.

Червоненко Катерина Сергіївна,
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної роботи,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ПРОФІЛАКТИКА ДЕЛІНКВЕНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Важливою проблемою українського суспільства виступає збільшення кількості населення з делінквентною поведінкою, особливо, підлітків, для яких характерна складна психофізіологічна перебудова організму, зміна ціннісних орієнтацій тощо. Причинами розповсюдження такого явища можуть виступати проблеми глобального і локального характеру: зростання бідності, девальвація у суспільстві моральних цінностей, деморалізація підростаючого покоління, негативний вплив найближчого середовища на дитину (батьків, друзів, знайомих), відсутність контролю з боку соціальних інститутів, поширення негативних явищ у молодіжному середовищі (алкоголізм, наркоманія), розповсюдження негативного провокаційного контенту у засобах масової інформації (особливо, соціальних мережах та месенжерах) тощо. Саме тому, виникає нагальна потреба у впровадженні системи профілактичних заходів щодо запобігання розповсюдження делінквентної поведінки підлітків в умовах закладів середньої освіти.

Проблемі профілактики делінквентної поведінки присвячено велику кількість наукових досліджень українських та зарубіжних вчених О. Безпалько, М. Богомолової, М. Галагузової, Н. Головки, Т. Журавель, О. Змановської, О. Ключко, І. Козубовської, О. Кривонос, А. Личко, В. Лютого, В. Оржеховської, С. Харченко, В. Шпак та ін.

У науковій літературі поняття «делінквентна поведінка» визначається досить неоднозначно, як:

- антисуспільна протиправна поведінка індивіда, втілена в його вчинках, які завдають шкоду окремим громадянам і суспільству в цілому (А. Коен);
- сукупність протиправних вчинків людини, за які в особливо важких випадках може бути притягнення до кримінальної відповідальності відповідно до статей цивільного та кримінального кодексів (О. Богомолова, О. Безпалько);
- асоціальні проступки дітей і підлітків, які повторюються і формуються у певний стереотип дій, що порушують правові норми, але не тягнуть за собою кримінальної відповідальності (М. Галагузова);
- правопорушення некримінального характеру, порушення офіційно визначених правил поведінки та дисциплінарних вимог (Т. Семигіна, І. Мигович).

З огляду на вищезазначене, делінквентна поведінка є різновидом девіантної поведінки, що вказує на протиправні дії людини, які відхиляються від прийнятих у певному суспільстві норм, порушують благополуччя інших людей, громадський правопорядок та можуть бути кримінальними.

Ефективне вирішення означеної проблеми забезпечується розробкою та впровадженням системи профілактичної роботи, спрямованої на попередження виникнення, обмеження та зупинення розповсюдження делінквентної поведінки в учнівському середовищі. Заклади середньої освіти мають безумовні переваги порівняно з іншими інституційними закладами та визначені найбільшим місцем формальної концентрації учнівської молоді. Серед особливостей профілактики делінквентної поведінки закладами середньої освіти, як зазначає М. Богомолова, визначено «постійний соціальний контроль підлітків з благополучних, матеріально незабезпечених, педагогічно занедбаних, асоціальних сімей» [1, с. 51].

У процесі розробки та впровадження профілактичних заходів важливо враховувати основні детермінанти делінквентної поведінки: соціальні (негативний вплив оточення), психологічні (акцентуації) та біологічні (захворювання), що мають бути покладені в основу діяльності.

Серед основних вимог до організації і здійснення профілактичних заходів визначаємо:

- комплексність та системність впроваджувальних дій;
- забезпечення єдності діагностичних, профілактичних та корекційних заходів;
- орієнтація на позитивне в поведінці та особистості підлітка;
- врахування вікових та індивідуальних особливостей;
- забезпечення зворотного зв'язку;
- зменшення негативних наслідків шляхом усунення перешкод до змін;
- особистісна зацікавленість та відповідальність учасників процесу;
- максимальна активність особистості та її заохочення;
- залучення підлітків до волонтерської соціально значущої діяльності.

Системність профілактичної роботи в умовах закладів середньої освіти може бути забезпечена реалізацією послідовних етапів, запропонованих М. Чуносим: підготовчого, основного та заключного, кожен з яких передбачає конкретний зміст діяльності, спрямований на профілактику делінквентної поведінки неповнолітніх [2, с. 192–194]. Після ґрунтовного опрацювання зазначеної технології, пропонуємо доповнити її та представити наступними етапами: діагностичним, підготовчим, практичним та узагальнюючим.

Діагностичний етап передбачає визначення основних причин проблеми шляхом проведення різноманітних діагностичних заходів, визначення конкретних об'єктів впливу, «груп ризику», створення команди однодумців, залучення найближчого оточення підлітка до командної роботи тощо.

На підготовчому етапі здійснюється планування та розробка профілактичної програми, конкретизація її мети та завдань, визначення форм та методів роботи з урахуванням особливостей об'єктів впливу.

Практичний етап передбачає безпосередню реалізацію запланованих профілактичних заходів, спрямованих на: формування адекватного уявлення про проблему; правову просвіту неповнолітніх; актуалізацію емоційно-важливих та соціально значущих зв'язків підлітків; формування негативного ставлення до правопорушень; інформування щодо особливостей відповідальності за скоєння правопорушень відповідно до віку неповнолітніх; формування вміння визначати ознаки та наслідки протиправної поведінки; інтеріоризацію системи суспільно прийнятих норм і правил ефективної життєдіяльності; активізацію особистісних якостей дитини, важливих для подолання проблеми; залучення найближчого позитивного оточення дитини до командної роботи; навчання соціально важливим навичкам; організацію змістовного дозвілля тощо.

Узагальнюючий етап спрямований на моніторинг та оцінку результативності проведених заходів, виокремлення найефективніших форм і методів профілактичної діяльності, окреслення перспектив.

Реалізація визначених на кожному з етапів заходів передбачає застосування адекватних форм і методів: лекцій, бесід, тренінгів, ігрових програм, інтерактивних ток-шоу, театралізованих вистав, соціальної реклами, проєктної діяльності, форум-театрів, конференцій, мозкових штурмів, дискусій, квестів тощо.

Отже, профілактика делінквентної поведінки підлітків в умовах закладів середньої освіти передбачає системну та комплексну діяльність фахівців, відповідно до послідовних етапів із застосуванням різноманітних форм та методів, спрямованих на попередження виникнення, обмеження та зупинення розповсюдження негативного явища в учнівському середовищі. Організація такої діяльності передбачає обов'язкове залучення підлітків до позитивної, соціально значущої, цікавої для них діяльності, спрямованої на формування ефективних комунікативних та поведінкових здатностей протидіяти негативному впливу ризикованих ситуацій, формування відповідальності, позитивних мотиваційних установок, ціннісних орієнтацій, здатності до самоконтролю та оцінювання власної поведінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богомолова М. Профілактичний вплив сім'ї та загальноосвітніх навчальних закладів на підлітків-делінквентів. *Габітус*. В.1, 2016. С. 50–52.
2. Чунос М. А. Социально-педагогическая технология профилактики делинквентного поведения несовершеннолетних. *Альманах современной науки и образования*. 2013. № 2. С. 192–194.